

לזכרו של סהר אהרון ז"ל

לזכרו של
רב-סדרן
אהרון סהר
(קרוססאהר) ז"ל

ז"ל

...על רס"ן אמנון סהר ז"ל

"...הכרתי את אמנון רק זמן קצר מאוד ובנסיבות מיוחדות מאד ולא אוכל לתאר אלא את המעט שראיתי. מאורעות מסויימים טושטשו בזכרוני ועל כן יהיו הדברים מקוטעים פה ושם..." וכך ספר חברו לנשק של אמנון סהר ז"ל:-

"...הצטרפתי לחטיבת השריון בה שרת אמנון במלחמת יום הכיפורים, לקראת מבצע חציית התעלה. היה זה לאחר שורת קרבות כבדים, בהם לקחה החטיבה חלק מכריע. בלילה שלפני חציית התעלה, אחרי יום שבו חיסלה החטיבה עשרות שריוני אויב, סמוך לחוף המזרחי-צפוני ע"י האגם המר, הסתבכה החטיבה בקרב לילי קשה. כל אותו הלילה הבקיעה לה החטיבה דרך בין שדות מוקשים ומארבי נ.ט. מבלי שמישהו יוכל לעצום עין עד לשעות הצהריים המוקדמות של יום המחרת, עת נערכה החטיבה לתדלוק וחימוש".

בעוד הטנקים והזחלמים מתדלקים והמח"ט מנמנם ליד מטה האוגדה של ברן כדי לקבל הוראות, התפרקדו האנשים ליד הכלים כדי "לחטוף שינה". אמנון מילא בחטיבה את תפקיד הקמ"ן. התפקיד הוטל עליו לפתע, לאחר שקצין האג"ם נפגע והקמ"ן עודד הועבר בחפזה לשמש כק. אג"ם. בנגמ"ש של עודד נמצאו איפוא גם הוא וגם אמנון, כשהם נעים כל הזמן בעקבות נגמ"ש המח"ט אריה".

כאשר הגעתי למקום והמח"ט הורה לי להצטרף לנגמ"ש זה, נמנמו החיילים בצל שהטיל הכלי על החול. באותו זמן היה אמנון ישוב על כסא ועיין במפות ובמיסמכי מודיעין שונים. אמרתי לו שאני מצטרף אליהם. הוא הביט בי, מכוון זוג עינים חייכניות שנראו לא במקומן, בפניו העייפות והמכוסות חול ואבק, ואמר בחיוך:

"מילא, גם אני כאן דייר-משנה בזחל הזה, אכלת כבר?" מיד התכופף למטה והוציא מנות קרב, אני לא רציתי לאכול ולכן חזר אמנון לעיין במפות!"

בשעות אחר הצהריים, יצאנו לעבר התעלה. עד לרגע האחרון לא היה ברור האם נעבור את התעלה מייד או שהחטיבה תיאלץ לצאת לפני כן צפונה לכיוון "החוזה הסינית". באיזור החוזה התמקם כח מצרי בנסיון "לחתוך" את ראש הגשר שהיה עדיין שטח זעיר עם "צוואר" צר ושריון מועט מאד. אמנון "למד" לפיכך, את השטחים גם מצפון ל"צוואר" (למקרה שנצטרך לנוע לשם) וגם מעבר לתעלה ודרומה (מערבה לראש הגשר) - שטחי לחימתה המשוערים של החטיבה.

התנועה אל התעלה היתה קשה מאד - כל הצירים היו עמוסים שריון וסוגי רכב, וכולם מיהרו קדימה כדי לתגבר את הכוח שמעבר לתעלה, לתדלק אותו או לחמשו. עם דמדומים הגענו סמוך לתעלה ותנועתנו נעשתה איטית להחריד. לא אחת נעצרנו לפרק זמן לא קצר, למרות שהיינו אמורים לחצות את הגשר זה מכבר. "טפטוף" ארטילרי מצרי הצית פה ושם טנק, זחל או משאית. נפץ הפגזים המתפוצצים בכלים העולים באש לא עודד את האנשים.

אמנון לא דיבר כמעט. מפעם לפעם זרק הערה עניינית על המקום בו עברנו, או על המצב ולעיתים גם בדיחה כלשהי, בדיחה - מהסוג שאין לה משמעות רבה בתנאים רגילים. במצב המתח בו נמצאנו, היתה כל בדיחה משב רענן והפיגה מעט את מתיחותנו ודאגתנו והעלתה חיוך על הפנים.

ק. האג"ם היה מתקשר עם המח"ט לצרכי תנועתן של יחידות החטיבה. אמנון לא התערב בשיחות אלה, אלא כאשר היה צורך לציין מיקום מדויק של יחידות וק. האג"ם לא ידע לקבוע זאת. אז היה אמנון מציין במשפט קצר את המידע הדרוש, כלאחר-יד, תוך נסיון ברור שלא להתבלט ולא להדגיש את ידענותו. כאשר עברנו לשטח המצרי אחר-כך נישנו וחזרו "הערות האגב" הללו יותר ויותר והן הרשימו אותי שוב ושוב. אמנון אמר תמיד את הדבר הדרוש במינימום מילים ובטון של דרך-אגב.

עברנו את התעלה בחושך, בתוך אי-סדר, באיטיות ומאחר.
מעבר לתעלה שרר תוהו ובוהו מחריד. שוטרים צבאיים ואנשי יחידת-סיור
כיוונו אותנו לצירים חסרי-מוצא, העלו בעקבותינו יחידות שלא היו שייכות
לחטיבה ותוך שעה אחת הפכה החטיבה לבליל של יחידות מנותקות שדרכיהן
לפנים ולאחור נחסמות ע"י יחידות-עזר ושריון שונות. המח"ט קר-הרוח
והסמח"ט כרמלי, שאף הוא הצטיין בתושיה רבה במצבים הקשים שעברה
החטיבה, התקשו לשלוט על המתרחש. אמנון שזכר כנראה בע"פ את שמות-
הקוד של כל הצירים ושמר איכשהו בראשו תמונה שלמה של החטיבה
המפוצלת, התערב מדי-פעם. בהתערבויות אלו היה מברר במכשיר הקשר
אפשרויות להעביר יחידה מנותקת אל הציר הנכון, או היכן נמצא ציר זה וזה.
בשלב מסויים הורתה האוגדה לחטיבה לנוע מבלי שכל כוחותיה רוכזו. אמנון
התערב ואמר למח"ט כי נדמה לו שאפשר עדיין לאסוף את כל הכוחות. אמנון
אמר, וכך אף היה.

בשעת-חצות, עלתה החטיבה כולה על שדה-התעופה של "דוור סואר" תוך כדי "טפטוף ארטיילרי". החיילים והקצינים הזוטרים נמנמו בכלים ואילו אמנון ישב על דופן הנגמ"ש שלנו, עירני כמו אחרי ליל-שינה ארוך. העייפות היתה ממנו והלאה וכאשר נתבקש, ניגש עירני ומרוכז אל מכשיר הקשר לשוחח עם המח"ט או הסמח"ט.

יצאנו עם בוקר מערבה ואחר-כך דרום-מערבה על מנת להרחיב את ראש הגשר. משעות הבוקר ועד לצהריים ניהלה החטיבה קרן שיין בשיין והתקדמה מהר על פני איזור מלא עמדות נ.ט., סוללות תותחים ורגלים מצרים. מהירות התנועה של הגדודים הלוחמים ושל החטיבה כולה גרמו לא אחת לטעויות בהערכת מקום המצאנו. ברגעים כאלה היה אמנון מעיר את השגותיו וממש תמיד זיהה נכון את ה-נ.צ. שלנו, הן של היחידות השונות והן של מטרות האש. עד מהרה היה המח"ט פונה ישירות אל אמנון כאשר לא זיהה בדיוק את מקומנו.

בשעות אחר-הצהריים פוצלו הגדודים וכל-אחד פשט על בסיס טילים מצרי משלו על מנת לפתוח "מסדרון" לחיל-האוויר שלנו. הצורך להעזר באמנון היה עכשיו גדול יותר ויותר. כל הזמן היינו צריכים לוודא שאכן התל שממולנו הינו בסיס טילים מסויים וכי הרכס שמשמאל מסתיר באמת את הבסיס הבא, ואמנון היה מורה הנבוכים.

לאחר שהחטיבה השמידה שורת בסיסי-טילים נאספנו לקראת הלילה לחניונים ללא כמות דלק מספקת ועם תחמושת מועטה. שיירת אספקה התארגנה לפנות ערב מעבר לתעלה מזרחה באיזור טסה כדי להביא לחטיבה דלק, תחמושת, מים ומזון. מסע השיירה, בדרך-לא-דרך, בין דיונות תלולות למצוקים זקופים, תחת אש ארטילריה ובלילה ללא ירח, כמעט ונסתיים באסון. הסמח"ט יצא לקראתה עם סיירי החטיבה וסיירי האוגדה יצאו לקראתה מנגד. כל אלה תעו בלילה האפל, מבלי שתצליח חבורה אחת למצוא את רעותה. המח"ט, שלא ישן זה

ימים, שכב לישון ובמטה החטיבה נותר ער רק אמנון שישב ליד מכשיר הקשר של הנגמ"ש שלנו וניסה "לשדך" בין השיירה לבין סיירי האוגדה, קבוצת הסמח"ט וסיירי החטיבה.

כל אימת שהתעוררתי ויצאתי ממצעי השמיכות שפרשתי ליד הנגמ"ש, ראיתי את אמנון. הוא היה מדבר קצרות לתוך מכשירי הקשר, מקשיב בסבלנות לקולות העולים מתוכם ומנסה "לחבר קצוות". אמנון היה שקט ומתון. שלא לפי מזגו "האזרחי" כפי שנתגלה עת ישבנו לאכול או לשתות קפה. אמנון המשיך לשכנע את הקבוצות השונות לגבי מיקומן והוכיח להן, כי הן קרובות זו לזו וכי הן נמצאות בערך במקום זה או אחר. השיירה הגיעה אלינו עם שחר ולחטיבה ניתן להמשיך ולהילחם.

קשה לתאר זאת, אך גם לשבת עם אמנון על מכסה הנגמ"ש, לאכול תירס או חלבה מקופסת מתכת, היתה חוויה מיוחדת. כל ישיבה בחול סביב קפה מתחמם

על מדורה הפכה מאורע עליז, חברי ונעים; כאילו נשכחו הקשיים שמסביב לנו; המוות הבא פתאום, הצעירים הנפצעים פתע, האבק המתמיד וכל המלחמה. כאשר אמנון היה משמיע הלצה לא חשובה, איבדו כל הקשיים את משמעותם והכל נראה נוח, שלו ונעים.

הקרב על העיר סואץ היה בעיצומו. החטיבה נחפזה כדי לתפוס את העיר ולנתק בכך את הארמיה המצרית השלישית. מן החטיבה נשלח גדוד טנקים לתוך העיר ושם נכנס למלכודת. המצרים הניחו לגדוד להכנס למרכז העיר סואץ ואז פתחו מכל חלון ומתוך כל בית בירי טילי נ.ט. ובאש רובי. R.P.G., מקלעים ורובים. הטנקים נפגעו, התפוצצו ועלו באש בזה אחר זה. עשרות פצועים שכבו לאורך המדרכות ובסמוך לקירות הבתים, מבלי שיוכלו לצאת מן התופת.

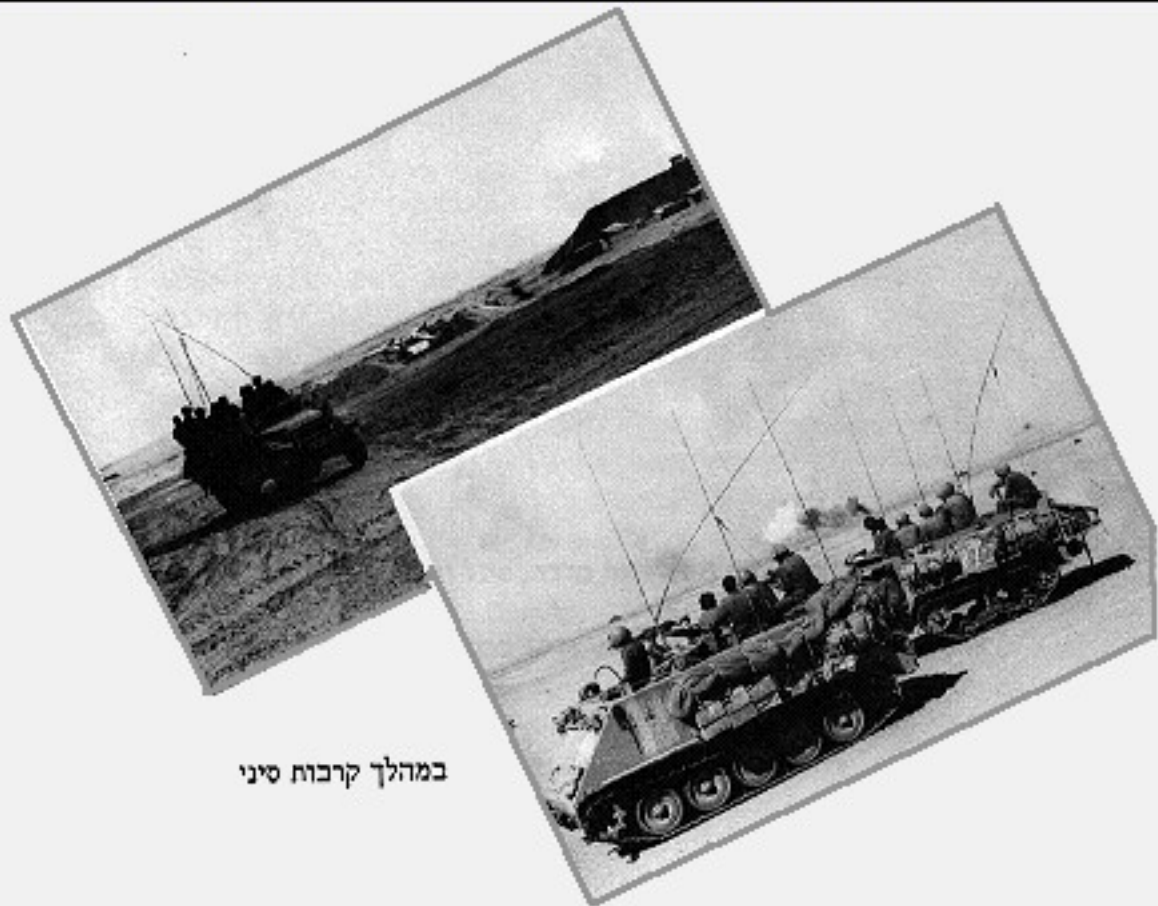

הסמך"ט כרמלי ניסה להתקדם עם קבוצת נגמ"שים ויחידת צנחנים כדי לחלץ את הפצועים. ההתקדמות היתה איטית מדי ולכן החל להסתער קדימה עם הנגמ"שים. הנגמ"ש שלו נפגע ישירות מטיל והוא קרא לאנשיו לנטוש אותו. כשהתרומם אף הוא, נורה בראשו. אמנון שמע על המקרה והחליט לבצע דבר שלא היה כלל מתפקידו. אמנון הורה מיד לנהג הנגמ"ש שלו להכנס אל העיר ולהמשיך במשימה שלא הושלמה - פינוי נפגעים... הנגמ"ש של אמנון נפגע בטיל. הוא ואנשיו נראו מזנקים מן הנגמ"ש, פורצים דלת של בית סמוך ונכנסים פנימה מפני האש שניתכה עליהם מכל עבר.... ומאז.... לא ראו אותו יותר אנשינו".

חתן לאומיו של סדר אחנו, ז"ל

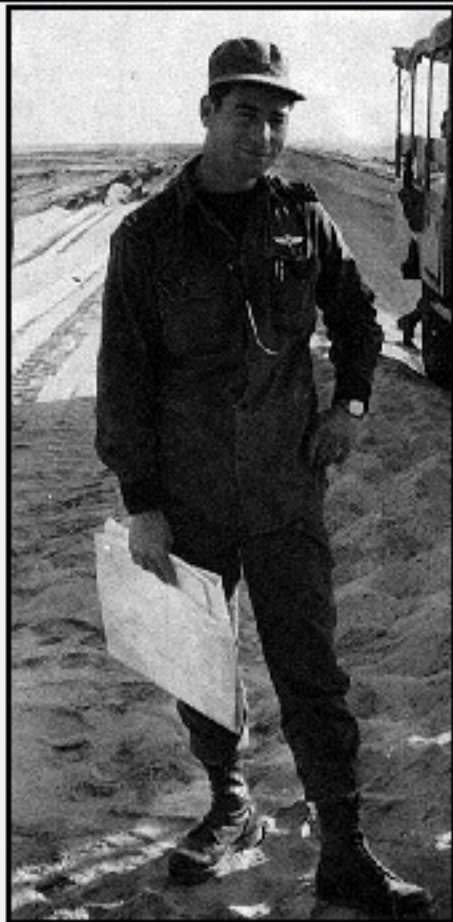

חתך לאוויר של סדר אחרון ז"ל

במהלך קרבות סיני

מתצאומיו של סדר אמן ז"ל

ממלחמת יום הכיפורים

באסוני החטיבה

מתצאומיו של סדר אמן 11 ז"ל

במהלך קרבות סיני

באמוני החטיבה

תעודת הוקרה שהוענה לזכר אנון ז"ל

עבא הגנה לישראל
העטה הכללי

תעודת הוקרה וכבוד

לזכרו של

רב-סרן אצנון סהר (קרוססר) ז"ל

אשר נפל בעת פליו תפקידו בצה"ל
ביום כ"ח תשרי תשל"ד

רב-סרן אצנון סהר (קרוססר) ז"ל

שרת בשירות הקבע בצה"ל.
הוא ראה את שירותו כשליחות
ונשאן בפסירות ובאהבה.

נכון ומסור תמיד, הקדיש עצמו

להגברות כוחו של צה"ל ולטיפוח רוחו
כאשר טובת העדינה לגד עינו.
הוא נפל ואננו יותר אתנו.
בנוכלו הקריב את חייו בערכה
הגדולה והארוכה לענן חירות ישראל.
זכרו יהיה נצור עננו יחד עם זכרם
של כל גבורי עבא ההנהגה לישראל.

הרצל שפיר, אלוף
ראש עטכד/אכא

ט"ז ניסן תשל"ד 8 אפריל 1974